

Matkailun sosiaalinen hyväksyttävyyttä – Matkailijakyselyn paikallisten mielipiteiden analyysi

Syyskuu 2026 (Lähde: Salmiplatform–matkailijakysely Sodankylä 2025–2026)

Osana matkailijakyselyn rinnalla toteutettua paikalliskyselyä kartoitetaan sodankyläläisten näkemyksiä matkailun nykytilasta, vahvuuksista ja kehittämistarpeista. Vastauksista välittyy yleisesti myönteinen suhtautuminen matkailuun sekä halu kehittää matkailua tavalla, joka hyödyttää sekä matkailijoita että paikallisia asukkaita.

Sodankylän vahvuudet matkailukohteena (alle 300 paikallisten vastausta)

Vastaajat kuvasivat Sodankylää ennen kaikkea seuraavilla sanoilla: rauhallinen, turvallinen, aito, luonnonläheinen, puhdas, kaunis ja kotoisa.

Paikalliset pitivät erityisen tärkeinä luonnonrauhaa, väljyyttä, turvallisuutta sekä sitä, ettei matkailu ole vielä saavuttanut massaturismin mittakaavaa. Monissa vastauksissa korostui myös halu säilyttää Sodankylän omaleimaisuus ja paikallinen identiteetti massaturismin välttämiseksi tai ruuhkaiseksi turistikohdeksi muuttumiseksi naapurialueiden tapaan.

Kehittämistoiveet

Paikallisten vastauksissa nousi esiin muutamia selkeitä teemoja.

1. Keskustan vetovoiman vahvistaminen

Monet vastaajat kokivat, että matkailu näkyy vahvemmin Luostolla kuin Sodankylän keskustassa. Keskustan toivottiin tarjoavan enemmän syitä pysähtyä, viipyä ja käyttää palveluita.

Toivottuja kehittämiskohteita olivat:

- kahvilat
- ravintolat
- ilta-aikaan avoinna olevat palvelut
- tapahtumat
- ohjelmapalvelut
- viihtyisämpi keskustaympäristö

2. Hyvinvointi- ja sisäaktiviteetit

Yksi yleisimmin esiin nousseista yksittäisistä toiveista oli kylpylä tai uimahalli. Erityisesti talvikaudella ja huonojen sääolosuhteiden aikana kaivattiin vaihtoehtoja ulkoaktiviteeteille.

Muita toiveita olivat:

- sauna- ja hyvinvointipalvelut
- avantouinti
- keilahalli
- sisäaktiviteetit
- perheille suunnatut palvelut

Tätä samaa painottivat myös alueen matkailualan yrittäjät, jotka syyskuussa 2026 osallistuivat kunnan toteuttamaan matkailun kapasiteettikyselyyn.

3. Reitit, opasteet ja löydettävyys

Monissa vastauksissa todettiin, että Sodankylässä on paljon kiinnostavia kohteita, mutta niiden löytäminen on vaikeaa.

Kehittämistarpeiksi tunnistettiin:

- reittien opastus
- verkkokartat ja digitaalinen tieto
- pysäköintialueiden merkinnät
- pyöräilyreitit
- lumikenkäilyreitit
- retkeilyreittien näkyvyys

Paikallisten mukaan nykyisiä kohteita voisi hyödyntää tehokkaammin jo nykyisellä infrastruktuurilla.

4. Saavutettavuus ja liikkuminen

Useissa vastauksissa nousi esiin huoli kulkuyhteyksistä erityisesti keskustan ja matkailukeskusten välillä.

Kehittämiskohteina nähtiin:

- Luosto–Sodankylä-yhteydet
- paikallisliikenne
- matkailijoiden kuljetuspalvelut
- julkisen liikenteen näkyvyys ja informaatio

5. Matkailun sosiaalinen hyväksyttävyys

Suurin osa vastaajista suhtautui matkailuun myönteisesti tai neutraalisti. Matkailun nähtiin tuovan alueelle työpaikkoja, palveluita, elinvoimaa ja kansainvälisyyttä. Samalla osa vastaajista nosti esiin huolia, jotka liittyivät luonnon kulumiseen, liikenneturvallisuuteen, henkilöstöasuntojen saatavuuteen, lyhyt vuokrauksen vaikutuksiin ja paikallisten ja matkailijoiden etujen yhteensovittamiseen.

Yleinen viesti oli kuitenkin, että matkailua voidaan kasvattaa hallitusti, kun kehittämisessä huomioidaan myös paikallisten tarpeet.

Johtopäätökset

Paikallisten vastausten perusteella matkailua pidetään tärkeänä osana Sodankylän tulevaisuutta. Matkailun kehittämistä tuetaan erityisesti silloin, kun se vahvistaa ympärivuotisia palveluita, hyödyttää myös paikallisia asukkaita, tukee keskustan elinvoimaa, perustuu alueen aitouteen ja paikalliskulttuuriin sekä säilyttää luonnon sekä rauhallisen elinympäristön.

Kyselyn perusteella matkailun sosiaalinen hyväksyttävyys on Sodankylässä tällä hetkellä hyvä. Jatkossa on kuitenkin tärkeää seurata säännöllisesti paikallisten kokemuksia, jotta matkailun kehittämistä voidaan toteuttaa kestävästi sekä asukkaiden että matkailuelinkeinon näkökulmasta.

Kysy lisää: laura.saarinen@sodankyla.fi tai wille.markkanen@salmiplatform.fi (kyselyn tekninen toteutus).